

14.9.2009

B7-0039/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Metsatulekahjud 2009. aasta suvel

Marietta Giannakou, Theodoros Skylakakis, Ioannis Kasoulides, Michel Barnier, Mario Mauro, Andrey Kovatchev, Paulo Rangel, Theodor Dumitru Stolojan, Marian-Jean Marinescu, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Danuta Maria Hübner, Richard Seeber, Lambert van Nistelrooij, Jean-Pierre Audy, Elena Băsescu, Sophie Briard Auconie, Alain Cadec, David Casa, Michel Dantin, Rachida Dati, Anne Delvaux, Christine De Veyrac, Rosa Estarás Ferragut, José Manuel Fernandes, Santiago Fisas Ayxela, Gaston Franco, Marielle Gallo, Elisabetta Gardini, Jean-Paul Gauzès, Françoise Grossetête, Pascale Gruny, Philippe Juvin, Lena Barbara Kolarska-Bobińska, Georgios Koumoutsakos, Veronica Lope Fontagné, Petru Constantin Luhan, Véronique Mathieu, Gabriel Mato Adrover, Iosif Matula, Elisabeth Morin-Chartier, Radvilė Morkūnaitė, Jan Olbrycht, Georgios Papanikolaou, Georgios Papastamkos, Markus Pieper, Maurice Ponga, Konstantinos Poupakis, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marco Scurria, Csaba Sógor, Catherine Soullie, László Surján, Nuno Teixeira, Róza Thun und Hohenstein, Ioannis Tsoukalas, Traian Ungureanu, Dominique Vlasto, Maria do Céu Patrão Neves
fraktsiooni PPE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon metsatulekahjude kohta 2009. aasta suvel

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 2, 6 ja 174;
- võttes arvesse 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuse suurendamise kohta¹, 4. septembri 2007. aasta resolutsiooni loodusõnnetuste kohta², 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni metsatulekahjude ja üleujutuste kohta³, 5. septembri 2002. aasta resolutsiooni üleujutuste kohta Euroopas⁴, 14. aprilli 2005. aasta resolutsiooni põua kohta Portugalis⁵, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni põua kohta Hispaanias⁶, 8. septembri 2005. aasta resolutsiooni loodusõnnetuste (tulekahjude ja üleujutuste) kohta Euroopas⁷ ning 18. mai 2006. aasta resolutsioone looduskatastroofide (tulekahjud, põuad ja üleujutused) kohta – põllumajanduslikud aspektid⁸, regionaalarengu aspektid⁹ ja keskkonnaaspektid¹⁰;
- võttes arvesse 8. novembril 2007. aastal vastu võetud uuesti sõnastatud nõukogu otsust, millega kehtestatakse ühenduse kodanikukaitse mehhanism¹¹;
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu määrus Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (KOM(2005)0108) ja parlamendi 18. mai 2006. aasta seisukohta¹²;
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 3/2008 „Kui kiire, tõhus ja paindlik on Euroopa Liidu solidaarsusfond?“;
- võttes arvesse komisjoni 2008. aasta aruannet Euroopa Liidu solidaarsusfondi kohta ja kogemust, mis on saadud uue vahendi kuueaastase kasutamise järel;
- võttes arvesse 23. oktoobril 2007. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta¹³;

¹ Vastuvõetud tekstid P6_TA(2008)0304.

² ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 55.

³ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 240.

⁴ ELT C 272 E, 13.11.2003, lk 471.

⁵ ELT C 33 E, 9.2.2006, lk 599.

⁶ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 414.

⁷ ELT C 193 E, 17.8.2006, lk 322.

⁸ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 363.

⁹ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 369.

¹⁰ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 375.

¹¹ ELT L 314, 1.12.2007, lk 9.

¹² ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 331.

¹³ ELT L 288, 6.11.2007, lk 27.

- võttes arvesse nõukogu 5. märtsi 2007. aasta otsust kodanikukaitse rahastamisvahendi kehtestamise kohta (2007/162/EÜ, Euratom)¹ ;
 - võttes arvesse justiits- ja siseküsimuste nõukogu 12.–13. juuni 2007. aasta istungi järeldusi järelevalve- ja teabekeskuse kooskõlastamisvõime tugevdamise kohta ühenduse kodanikukaitse mehhanismi raames;
 - võttes arvesse Michel Barnier' 9. mai 2006. aasta aruannet „Euroopa kodanikukaitse üksus – Europe aid”;
 - võttes arvesse 15.–16. juunil 2006. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järelduste punkti 12, mis käsitleb ELi reageerimist hädaolukordadele, kriisidele ja katastroofidele;
 - võttes arvesse komisjoni teatist „Ühenduse lähenemisviis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamisele” (KOM(2009)82 lõplik/2.–4.3.2009);
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee poolt ühehäälselt vastu võetud resolutsiooni kodanikukaitse ning loodus- ja ökoloogiliste katastroofide vältimise kohta Euroopa – Vahemere piirkonnas;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2009. aasta suve iseloomustasid kõikjal Lõuna-Euroopas taas hävitavad looduspõlengud, mis tõid kaasa nii inimkannatusi, makstes vähemalt üheteistkümnele inimesele elu, kui ka tohutu rahalise ja keskkonnakahju;
- B. arvestades, et viimastel aastatel on pidevad põuad ja kõrge temperatuur viinud metsatulekahjude arvu suurenemiseni Euroopas, süvendades paljudes piirkondades kõrbestumist ning avaldades mõju põllumajandusele, loomakasvatusele ja metsavarudele;
- C. arvestades, et põud ja pidevad tulekahjud kiirendavad Lõuna-Euroopas suurte alade kõrbestumist – viimase aastakümne jooksul on aastas kadunud rohkem kui 400 000 hektarit Euroopa metsa – ning see kahjustab oluliselt asjaomaste piirkondade elanike elukvaliteeti;
- D. arvestades, et järgmistel aastakümnetel tõuseb maailma õhutemperatuur paratamatult – hoolimata ülemaailmsetest jõupingutustest kliimamuutuse mõjude leevendamiseks – ning see avaldab eriti negatiivset mõju Lõuna-Euroopale, mida peetakse kliimamuutuse suhtes eriti tundlikuks piirkonnaks ja mida juba 2007. aastal tabasid enneolematult ulatuslikud looduspõlengud, mis olid tolle aasta erakordsete kuumalainete otsene tagajärg;
- E. arvestades, et loodusõnnetuste ja inimese põhjustatud katastroofide esinemissagedus, raskusaste, keerukus ja mõju on kõikjal Euroopas viimastel aastatel kiiresti kasvanud, tuues kaasa inimelude ja vara kaotuse ning avaldades katastroofilist lühi- ja pikaajalist mõju asjaomaste piirkondade majandusele ning loodus- ja kultuuripärandile, hävitades majanduslikku- ja sotsiaalset infrastruktuuri ja kahjustades keskkonda (looduspõlengute

¹ ELT L 71, 10.3.2007, lk 9.

puhul looduslike elupaikade ning bioloogilise mitmekesisuse kadu, mikrokliima halvenemine ning kasvuhoonegaaside heite suurenemine);

- F. võttes arvesse loodusõnnetuste tagajärjel tekkivat majanduslikku ja sotsiaalset kahju piirkondlikule majandusele näiteks turismisektoris ja tootlikule tegevusele laiemalt;
- G. arvestades, et ennetustegevus on äärmiselt vajalik kaitseks loodusõnnetuste, tehnoloogiliste ja keskkonnakatastroofide eest;
- H. arvestades, et metsatulekahjusid raskendavad veelgi maapiirkondade ja sealsete traditsiooniliste tegevusalade hülgamine, ebapiisav metsahooldus, ühestainsast puuliigist koosnevate suurte metsaalade esinemine, sobimatute puuliikide istutamine, sobiva ennetuspoliitika puudumine ning ebapiisavad karistused tahtlikult tekitatud tulekahjude eest;
- I. arvestades, et viimastel aastatel on korduvalt rakendatud ühenduse kodanikukaitse mehhanismi;
- J. arvestades, et loodusõnnetustel, nt Lõuna-Euroopas üha sagedasematel metsatulekahjudel, võib olla ka piiriülene mõõde, sest need võivad väga kiiresti levida ja ootamatult suunda muuta, nõudes paindlikke ja kiireid koordineeritud jõupingutusi; arvestades ka ulatuslikku kahju, mida need võivad tekitada varale, inimestele, majandustegevusele ja piirkondade keskkonnale;
- K. arvestades, et Euroopa Parlament on pärast seisukoha vastuvõtmist 2006. aasta mais nõudnud nõukogu eesistujariigilt korduvalt otsuse langetamist uue solidaarsusfondi käsitleva määruse suhtes;
- L. arvestades, et alates solidaarsusfondi loomisest 2002. aastal on fondist antud rahalist abi kokku rohkem kui 1,5 miljardi euro ulatuses;
- M. arvestades kontrollikoja seisukohta, et solidaarsusfond „on saavutanud oma peamise eesmärgi, milleks on näidata üles solidaarsust katastroofiolukorda sattunud liikmesriikidega”, kuid suurimaks probleemiks on jätkuvalt asjaolu, et fondi ei saa kriisijuhtimisvahendina piisavalt kiiresti rakendada;
- N. arvestades, et komisjon tunnistab vajadust suurendada solidaarsusfondi kasutamise kriteeriumide läbipaistvust ja lihtsust;
- O. arvestades, et Euroopa Parlament on alates 1995. aastast võtnud järjest vastu resolutsioone, nõudes tungivalt mitmeid Euroopa Liidu tasandi meetmeid Lõuna-Euroopa looduspõlengute vastu võitlemiseks, kuid need meetmed on jäänud rakendamata, poolikuks või ebatõhusaks,
- 1. avaldab hukkunute omastele ja kannatada saanud piirkonna elanikele kaastunnet ning väljendab täielikku solidaarsust nendega, samuti avaldab austust nii elukutselistele kui ka vabatahtlikele tuletõrjujatele, kes töötasid väsimatult ja vapralt, et kustutada põlenguid, päästa inimesi ja vähendada kahjustusi selle suve loodusõnnetuste ajal;

2. on seisukohal, et komisjon peaks esitama ettepaneku Euroopa loodusõnnetustega võitlemise strateegia kohta, mis hõlmaks kohustuslikku riskiennetust, ja töötama välja ühistegevuse protokollid igat tüüpi loodusõnnetuse puhuks terves ELis; on samuti seisukohal, et nimetatud strateegias tuleks erilist tähelepanu osutada madala asustustihedusega saartele ja äärealadele;
3. palub komisjonil võtta kõige paindlikumal moel ja viivitamata kasutusele praegune ELi solidaarsusfond (EUSF), et aidata suviste loodusõnnetuste ohvreid;
4. nõuab tungivalt, et komisjon toetaks nende piirkondade taastamist, mis on kandnud suurt kahju, aitaks taastada kannatanud piirkondade tootmispotentsiaali, püüaks taaskäivitada töökohtade loomist ning võtaks asjakohaseid meetmeid, et hüvitada töökohtade ja muude sissetulekuallikate kaotusega kaasnevaid sotsiaalseid kulusid;
5. on seisukohal, et äsjased kogemused rõhutavad vajadust tugevdada ühenduse kodanikukaitset / ennetusvalmidust ja reageerimisvõimet seoses metsa- ja muude looduspõlengutega Lõuna-Euroopas, ning nõuab tungivalt komisjonilt sellekohaste meetmete võtmist, et väljendada selgelt Euroopa solidaarsust nende riikide suhtes, mida on tabanud suurõnnetused;
6. tunnustab järelevalve- ja teabekeskuse panust, kes toetas ja hõlbustas kodanikukaitse alase abi mobiliseerimist ja kooskõlastamist hädaolukordade ajal;
7. rõhutab liikmesriikide individuaalset vastutust kodanikukaitse ja kriisijuhtimismeetmete eest, nõuab süütajate rangemat karistamist ning tõhusamaid meetodeid metsatulekahjude varaseks avastamiseks, nõuab tulesummutuse alase oskusteabe paremat levitamist liikmesriikide vahel ning nõuab tungivalt, et komisjon edendaks kogemuste vahetust piirkondade ja liikmesriikide vahel;
8. tunnustab Euroopa Liidu, selle liikmesriikide ja teiste riikide solidaarsust abi andmisel metsatulekahjude ajal kannatanud piirkondadele, mida varustati õhukite, tuletõrjearustuse ja oskusteabega, samuti tunnustab kiiduväärset abi, mida osutati asjaomastele ametivõimudele ja päästemeeskondadele; on seisukohal, et selliste nähtuste ulatus ja mõju ulatub sageli üle piirkondliku ja riikliku tasandi ning suutlikkuse, ning nõuab kiiremas korras tõhusaid Euroopa tasandi meetmeid;
9. tervitab suurte tulekahjudega silmitsi seisvate liikmesriikide abistamiseks sel suvel loodud Euroopa tuletõrjeõhukite taktikalise reservi (EUFFTR) panust; märgib, et katseprojekt loodi Euroopa Parlamendi toetusel, et tihendada liikmesriikide koostööd metsatulekahjude kustutamisel, ning see on suurepärane näide Euroopa tasandi paremast suutlikkusest tagada hädaolukordades kohene abi; rõhutab sellega seoses vajadust jätkata nimetatud katseprojekti arendamist ja tugevdamist, sest oleme jätkuvalt olukorras, kus esineb suuri hävinguid, sest liikmesriikide võimetest ja EUFFTRist jääb väheks;
10. rõhutab kõnealuse küsimuse pakilisust ning nõuab seega, et loodaks Barnier' aruandes kavandatud tõhus Euroopa üksus, mis suudaks hädaolukordades viivitamatult reageerida;
11. on seisukohal, et uus Euroopa Liidu solidaarsusfondi määrus on hädavajalik, et lahendada paindlikumalt ja tõhusamalt loodusõnnetuste põhjustatud probleeme; kritiseerib asjaolu, et

nõukogu blokeeris selle edasiarendamise, viivitades õigusvastaselt läbivaatamisega, hoolimata sellest, et parlament võttis oma seisukoha ülekaaluka hääلteenamusega vastu esimesel lugemisel 2006. aasta mais;

12. rõhutab asjaolu, et kõnealuse algatuse taaselustamine oleks äärmiselt kasulik fondi praktiliseks tegevuseks, sellega laiendatakse fondi kohaldamisala, tühistatakse fondi erakorraline kasutamine piirkondlike katastroofide korral, võimaldades sellest abi saada suuremal hulgal piirkondadel, vähendades selle kasutamiseks vajalikku kahjuläve ning kõige olulisema punktina, võimaldades kiirendatud väljamaksete abil katastroofile kiiremini reageerida;
13. nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu võtaksid endale kindla kohustuse leida kiiremas korras kompromiss solidaarsusfondi määruse läbivaatamise taasalustamiseks, et luua tugevam ja kiirem vahend, mis suudaks reageerida uutele globaliseerumise ja kliimamuutusega seotud probleemidele; kutsub üles eesistujariiki Rootsit, samuti ELi rahandus-, keskkonna-, põllumajandus- ja regionaalarengu ministreid võtma viivitamata kiireid ja tõhusaid meetmeid;
14. rõhutab vajadust tõhustada kõikide loodusõnnetuste vastu suunatud ennetusmeetmeid, luues ühised strateegilised suunised, et tagada liikmesriikide parem koostöö, samuti erinevate ühenduse vahendite (struktuurifondid, solidaarsusfond, EAFRD, LIFE+ ning suurõnnetustele kiire reageerimise ja valmisoleku vahend) parem talitlusvõime ja koordineeritus, unustamata ka vajadust kaasata teisi olemasolevaid vahendeid, nt piirkondlikuks otstarbeks mõeldud riigiabi ja EIP laene, et leevendada loodusõnnetuste tekitatud kahju;
15. nõuab piirkondlike koordineerimismehhanismide kasutusele võtmist maaelu arengu programmides, et suurendada ennetusmeetmete tõhusust;
16. rõhutab vajadust kiirendada ELi vahenditele juurdepääsu menetlust, et taastada põllumajandusmaa pärast üleujutusi ja põlenguid ning teha kättesaadavaks rohkem rahalist abi tuleτόkestusvõõndite ja üleujutustökete rajamiseks; rõhutab metsatulekahjude ja üleujutuste hukatuslikku mõju mets- ja kariloomadele;
17. peab hädavajalikuks võtta arvesse maapiirkondade struktuurseid probleeme (elanikkonna vähenemine, põllumajandusmaa hülgamine, raadamine ja metsaalade omandi ülemäärane killustatus);
18. on seisukohal, et kodanikukaitse ja keskkonnapoliitika vahelisi seoseid võiks tugevdada, et kasutada täielikult ära keskkonnavalastes õigusaktides sisalduvaid ennetusmeetmeid ja tagada ELi kooskõlastatud lähenemisviis katastroofide ennetamisel ja tagajärgede leevendamisel; rõhutab siiski, et liikmesriikide olemasolevat kodanikukaitse ja õnnetuste ennetamise pädevust ei kavatseta asendada ega nõrgendada ELi suunistega;
19. nõuab tungivalt, et komisjon seaks oma ettepanekus ELi kliimamuutusega kohanemise tegevuskava kohta prioriteediks põua ja metsatulekahjude ennetamise ja nende vastu võitlemise Lõuna-Euroopas;
20. palub komisjonil edendada liikmesriikidega kokku lepitud ennetusmeetmeid käsitlevaid

teavitus- ja koolituskampaaniaid, et vähendada loodusõnnetuste ohtu ja leevendada tagajärgi, eelkõige suurima riskiga piirkondades, teavitades üldsust vajadusest hoolitseda keskkonna eest ja säilitada loodusvarasid;

21. palub, et komisjon kaaluks põhjalikult ühise metsapoliitika loomist, et tulla paremini toime kliimamuutuse ja loodusõnnetustega;
22. palub komisjonil võtta ühise põllumajanduspoliitika põllumajandus- ja keskkonnameetmete hulgas kasutusele konkreetsed sekkumismeetmed, et ennetada metsatulekahjusid ja vältida nende levikut;
23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ning tulekahjude ja üleujutuste all kannatanud piirkondade ametiasutustele.